

Εγκαιρία ΙΤΕ Ηράκλειο
3/6/94

Γ.Α.
Λόγοι

Αγαπητές κυρίες και κύριοι,

με τη συνδρομή του καθηγητή
κ. Γεώργιου Μανώλη για την
παρουσία του
ΩΔ

Όταν πριν 10 χρόνια ξεκινούσε η ίδρυση του Ερευνητικού Κέντρου Κρήτης πολλοί νόμισαν ότι η προσπάθεια δεν θα υπερέβαινε τα όρια μιας συνηθισμένης απόπειρας ενίσχυσης της περιφέρειας, που σύντομα αρχίζει να παραπαίει μεταξύ εγκατάλειψης και οικονομικής δυσπραγίας.

Σήμερα όμως είμαστε σε θέση να διαπιστώσουμε πως η προσπάθεια αυτή όχι μόνο δεν υπήρξε περιθωριακή αλλά ξεπέρασε κατά πολύ τα όρια ενός περιφερειακού ερευνητικού κέντρου και εξελίχθηκε σε αιχμή της ερευνητικής και τεχνολογικής ανάπτυξης της χώρας. Τα ινστιτούτα του ΙΤΕ στην Κρήτη, την Πάτρα και την Θεσσαλονίκη αποτελούν σήμερα λαμπρά παραδείγματα επιτυχούς προσπάθειας σε τρεις, τουλάχιστον, τομείς:

Ιδρύματος Τεχνολογίας
και Έρευνας

(α) Διεξαγωγή έρευνας η οποία είναι ανταγωνιστική, και δεν εξαντλείται απλώς στην εκ του μακρόθεν παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων αλλά συμμετέχει σε αυτές.

(β) Σύνδεση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης με τις ανάγκες της παραγωγής, έτσι ώστε τα αποτελέσματα της επιστημονικής δραστηριότητας να μπορούν να υποβοηθήσουν τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας.

(γ) Αρμονική συνεργασία με το πανεπιστήμιο για την σύνδεση έρευνας και εκπαίδευσης μέσω των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, των ερευνητικών σεμιναρίων και των δραστηριοτήτων κατάρτισης επιστημόνων σε νέες τεχνολογίες.

Οι επιτυχημένες δραστηριότητες του ΙΤΕ είναι πολλές και αρκετές θα απαριθμηθούν από τον πρόεδρό του, τον καθηγητή κ. Οικονόμου. Είναι άλλωστε αρκετά γνωστές στον επιστημονικό κόσμο αλλά και στην κοινή γνώμη.

Αυτό που είναι λιγώτερο γνωστό και που θα άξιζε να τύχει ευρύτερης προσοχής είναι οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτήν την επιτυχημένη δραστηριότητα. Είναι σημαντικό να τονιστούν οι κύριοι πράγοντες επιτυχίας και για έναν επιπλέον

λόγο: επειδή ξεφεύγουν από τον τρόπο με τον οποίο πολλά πράγματα γίνονται στην Ελλάδα, και ακριβώς γι'αυτό προκαλούν μερικές φορές σκόπιμη κριτική και επιφυλακτικότητα.

Ο βασικός παράγοντας επιτυχίας του ΙΤΕ υπήρξε η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού που προσέλκυσε και η προσήλωσή του σε αξιοκρατικές και ανταγωνιστικές διαδικασίες. Ο λόγος για τον οποίο το ΙΤΕ δεν οδηγήθηκε στην περιθωριοποίηση της περιφέρειας ήταν ότι στις επιλογές των στελεχών και ερευνητών δεν ακολούθησε τη γνωστή συνταγή των ελαστικών κριτηρίων για την πλήρωση κάποιων θέσεων επειδή διαφορετικά θα ήταν δύσκολο να βρεθούν άλλοι. Αντί να ακολουθήσει μία συνηθισμένη τακτική στελέχωσης χωρίς αξιώσεις απλώς και μόνο για να δημιουργήσει μία μάζα επιστημόνων που ενδεχομένως να βελτιωνόταν μελλοντικά, προτίμησε να αντιμετωπίσει από νωρίς το δίλημα: **"ή επιτυχία ή διάλυση"**.

Καθοριστικό ρόλο για την ριγοκίνδυνη αυτή επιλογή έπαιξε η παρουσία κορυφαίων επιστημόνων όπως ο Φώτης Καφάτος, ο Διονύσης Τσιχριτζής και ο Λευτέρης Οικονόμου, οι οποίοι αντελήφθησαν εξ αρχής ότι η Ελλάδα δεν έχει την πολυτέλεια να επιδίδεται σε προσπάθειες μετρίων προσδοκιών αλλά πρέπει να σκοπεύσει γηλά αν θέλει να δημιουργήσει τις δυνατότητες υπέρβασης των αδυναμιών της περιφέρειας.

Η συνύπαρξη του ΙΤΕ με πανεπιστήμια υψηλών αξιώσεων, όπως της Κρήτης, της Πάτρας και της Θεσσαλονίκης διευκόλυνε την επιλογή καλών ερευνητών και συνετέλεσε έτσι αποφασιστικά στην κατεύθυνση αυτή.

Ο **δεύτερος** παράγοντας επιτυχίας του ΙΤΕ στάθηκε η έμφαση που δόθηκε στην διεξαγωγή έρευνας με διεθνώς ανταγωνιστικά κριτήρια, μέσω της συμμετοχής στα Προγράμματα-Πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, την συνεργασία με ερευνητικές ομάδες της Βόρειας Αμερικής, και επίσης στην επιδίωξη δημοσιεύσεων στα καλύτερα διεθνή περιοδικά της κάθε επιστήμης.

Σήμερα, περισσότερο ίσως από κάθε άλλη φορά, γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχουν εθνικά τείχη στις επιστημονικές και τεχνολογικές ανακαλύψεις. Αν μία χώρα επαναπαυθεί σε μία αυτάρκη ερευνητική δραστηριότητα η οποία υστερεί από τα επιτεύγματα των άλλων χωρών, θα ανακαλύψει σύντομα ότι η ζήτηση για τα αποτελέσματά της θα είναι ανύπαρκτη. Η αιτία είναι ότι τα προϊόντα των άλλων χωρών, που ενσωματώνουν την πιο προηγμένη έρευνα, αργά ή γρήγορα θα

κυριαρχήσουν στην αγορά και θα εκτοπίσουν τα προϊόντα που βασίζονται στην παρωχημένη τεχνολογία.

Ο **τρίτος** παράγοντας επιτυχίας είναι η έγκαιρη διαπίστωση της ανάγκης για μία στενή σύνδεση της έρευνας με την παραγωγική διαδικασία. Αποκορύφωμα αυτής της δραστηριότητας είναι η δημιουργία του Τεχνολογικού Πάρκου Κρήτης, το οποίο θα αποτελέσει την γέφυρα μεταξύ έρευνας και παραγωγής. Στην αρχή περιμένουμε να δείξουν ενδιαφέρον οι επιχειρήσεις εκείνες που είτε λόγω μεγέθους είτε λόγω εξειδικευμένης παραγωγής έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από την ενσωμάτωση νέας τεχνολογίας. Βαθμιαία όμως ελπίζουμε ότι αυτή η διαδικασία θα προκαλέσει και το ενδιαφέρον και των μικρών επιχειρήσεων, όπως επίσης και επιχειρήσεων πιο συμβατικής παραγωγής. Το τεχνολογικό πάρκο θα αποτελέσει έτσι ένα βασικό μοχλό ανάπτυξης της τοπικής αλλά και της ευρύτερης ελληνικής οικονομίας.

Το τεχνολογικό Πάρκο είναι τόπος για τη σίεση επιχειρήσεων που αναμένεται να συνεργαστούν με ερευνητικά κέντρα για ανάπτυξη τεχνολογίας.

Τα γραμμάτια ωραματοποιούνται σχετικά
περίοδο όπου η έρευνα ηρθε και μεγαλύτερο ρόλο.

Κυρίες και κύριοι,

Χαίρομαι που σήμερα μου δίνεται η ευκαιρία να βρίσκομαι ανάμεσα σε τόσους λαμπρούς επιστήμονες και ερευνητές και να εγκαινιάσω το κτίριο του ΙΤΕ και του Τεχνολογικού Πάρκου.

Η Ελλάδα συμμετέχει ως οργανισμός.

Σας εύχομαι να συνεχίσετε την επιτυχή πορεία που, παρά τις μέχρι σήμερα αντιξοότητες, έχετε διανύσει. Μαζί με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, τους οικονομικούς φορείς της περιοχής αλλά και το σύνολο της ερευνητικής και τεχνολογικής κοινότητας στην Ελλάδα να προχωρήσετε στον δρόμο της δημιουργίας, της άμιλλας και του εκσυγχρονισμού.